

Vlaams
Parlement

vergadering **C9**
zittingsjaar 2014-2015

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

van 7 oktober 2014

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over DBFM-financiering en de nv Scholen van Morgen – 64 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van mevrouw Katrien Partyka tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de woonbonus – 107 (2014-2015)	9

VRAAG OM UITLEG van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over DBFM-financiering en de nv Scholen van Morgen – 64 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, in mijn betoog bij de plenaire bespreking van de Septemберverklaring en de krachtlijnen van de begroting 2015 heb ik verwezen naar de contracten van het DBFM-project. Ik heb daarbij aangestipt dat de interesten bij het afsluiten van de contracten totaal anders waren dan wat nu gangbaar is. Er waren ook problemen met Eurostat, wat we overigens herhaaldelijk hebben aangekaart in de Commissie voor Onderwijs. Toen we tijdens de vorige legislatuur vragen stelden over Eurostat, werd er steeds gesteld: "De onderhandelingen met Eurostat lopen nog."

Uiteindelijk is de Vlaamse Regering sedert het bezoek van Eurostat aan het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) begin februari 2014 op de hoogte van de 'verwachte' herclassificatie. Op 14 mei 2014 maakte Eurostat op zijn website het negatieve advies bekend. In dat advies wordt onder meer verwezen naar een aantal brieven en alternatieve voorstellen van de Vlaamse Regering waarvan het Vlaams Parlement nooit kennis heeft genomen. Oorspronkelijk was het de bedoeling om tot aan de voorlopige oplevering de te bouwen scholen te financieren via de zogenaamde 'Construction Facility' van 700 miljoen euro.

Aangezien het sedert de lente van 2014 duidelijk is dat de nv Scholen van Morgen moet worden geconsolideerd, is het de vraag of het niet aangewezen is om de financiering te laten gebeuren via het Departement Financiën en Begroting, minimaal toch voor langetermijnleningen. Omdat de rente van de lening een van de bepalende factoren is bij de bepaling van de door de scholen te betalen beschikbaarheidsvergoeding, is deze problematiek niet alleen van belang voor de Vlaamse overheid, maar ook voor de vrije scholen die er gebruik van maken.

Welk effect zal deze situatie hebben op de begroting van de Vlaamse Regering? Komen er nieuwe onderhandelingen met de financiers over de te betalen interesten? Welk effect heeft de huidige rentevoet op de beschikbaarheidsvergoeding door de scholen in de projecten?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, mijnheer De Meyer, ik weet dat u dit dossier zeer goed kent, maar ik wil aan het begin van deze zittingsperiode toch de antecedenten schetsen voor collega's die minder met de voorgeschiedenis bekend zijn. Ik zal uiteraard ook op uw vragen antwoorden.

Het project is begonnen in 2005 als een inhaalbeweging om scholengebouwen op te richten die voldoen aan moderne standaarden, en dit boven op de uitgaven voor klassieke scholenbouw. Het ging van bij aanvang om een project dat alternatief gefinancierd wordt, meer bepaald in de vorm van een DBFM-project. Dat staat voor 'Design, Build, Finance and Maintain', waarbij een private partner – in dit geval verenigd in de nv Scholen van Morgen – zorgt voor het ontwerp, het bouwen, de financiering en het beheer van de schoolgebouwen gedurende dertig jaar, door middel van een individueel contract met de desbetreffende school of de inrichtende macht ervan. In ruil betalen de scholen, met steun van middelen van de Vlaamse overheid, jaarlijks beschikbaarheidsvergoedingen aan de nv Scholen van Morgen gedurende dertig jaar.

De totale projectwaarde voor alle geplande scholen bedraagt 1,5 miljard euro. Bij aanvang ging het om de bouw van 165 scholen, waarvan er volgens de stand van zaken 4 on hold zijn gezet. Van de 161 overige projecten is er voor 160 projecten reeds een bouwvergunning verkregen; bij 1 project is er hierop vertraging wegens een technisch probleem. Van die 160 projecten is 1 project momenteel opgeleverd en geopend op 1 september 2014, namelijk de technische school in Londerzeel. Dat betekent dat hiervoor vanaf 1 september 2014 beschikbaarheidsvergoeding betaald wordt gedurende 30 jaar. 24 andere projecten zitten volop in de bouwfase.

Voor 34 projecten werd al een iDBFM-contract ondertekend: dat is een individueel contract tussen de school en de nv Scholen van Morgen. Voor deze projecten kan de bouwfase dus aangevat worden. Voor 63 andere projecten is de dBM-aannemer aangeduid, wat wil zeggen dat een consortium van aannemers is aangesteld en dat de bouwwerken effectief van start kunnen gaan zodra het iDBFM-contract officieel ondertekend wordt. De grafiek op deze slide geeft een overzicht van de te verwachten oplevering van de bouwprojecten volgens de huidige planning. U kunt zien dat 60 scholen pas opgeleverd worden na de oorspronkelijke 'long stop date' van april 2017, waarin volgens de huidige contractvoorwaarden voorzien is. Hierop kom ik zo meteen terug.

Dan ga ik over naar de beheersstructuur. Voor de concrete realisatie en kapitalisatie van het project werd op 18 maart 2009 de nv Scholen Invest opgericht, waarin de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (PMV) en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) zetelen.

Analoog is met de private partners AG Real Estate en BNP Paribas de FScholen nv opgericht. De nv's Scholen Invest en FScholen Invest zijn gegroepeerd in de gecoördineerde vennootschap DBFM Scholen van Morgen nv. Die vennootschap beschikt over een raad van bestuur en een vijftigtal werknemers om het project dagelijks op te volgen.

Bij de aanvang van het project hebben de nv's Scholen Invest en FScholen Invest voor de nodige kapitaalbreng voor de startfase gezorgd. Het gaat om 161 miljoen euro, bestaande uit 95 miljoen euro rechtstreeks kapitaal en 66 miljoen euro contingent kapitaal. Dit laatste is achterliggend kapitaal dat beschikbaar is om onder bepaalde voorwaarden te worden ingezet.

De inbreng van de verschillende partners is zichtbaar op de slide die ik nu toon. PMV en AGION zorgen onder de noemer nv Scholen Invest voor 25 procent van het kapitaal. De overige 75 procent is door de FScholen nv geleverd.

Voor de financiering van de diverse projecten is er nood aan een bouwlening en aan een langetermijnlening. De bouwlening is door een consortium van dertien banken tot stand gebracht en is bestemd voor de financiering tijdens de bouwfase. Ze loopt tot de oplevering van een bepaald project. Dit betekent dat de opname van de bouwlening een voortschrijdend gegeven vormt. De piek verschuift op basis van de voortgang van de projecten. Als een project eenmaal is opgeleverd, valt het project terug op een door de Vlaamse overheid gewaarborgde langetermijnfinanciering, die binnen een termijn van dertig jaar wordt terugbetaald.

Zowel de bouwlening als de opname van de langetermijnfinanciering kent een zogenaamde 'long stop date', die rekening houdt met de definitieve oplevering van de projecten in de lente van 2017. Volgens de stand van zaken zullen zestig scholen na deze 'long stop date' worden opgeleverd. Dit betekent dat de voorwaarden van de bouw- en de langetermijnleningen hieraan moeten worden aangepast. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met de vernieuwde regels betreffende de ESR-aanrekening.

Mijnheer De Meyer, dit brengt me bij uw eerste vraag. Het effect van de consolidatie van de uitgaven van de DBFM Scholen van Morgen nv zal volledig in de Vlaamse begroting voor 2015 worden opgenomen. Begin november zullen de ontwerpteksten in detail aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Het effect is tevens in rekening gebracht in het budgettair kader dat tijdens de Septemberverklaring is geschetst.

De begrotingscijfers worden op de voet gemonitord en telkens aan de laatste gegevens aangepast. Met betrekking tot de impact van DBFM Scholen van Morgen nv is in de bijdrage van de Vlaamse administratie aan het Vlaams regeerakkoord een eerste impactanalyse opgenomen. Die bijdrage is vlak na de verkiezingen in juni 2014 verschenen. Hierin staat dat de impact voor 2014 322 miljoen euro en voor 2015 571 miljoen euro bedraagt.

Tijdens de formatieonderhandelingen is een update gegeven. De geschatte impact lag hoger dan aanvankelijk werd gedacht. De wijzigingen van de cijfers zijn sterk verbonden met de vooruitgang van de werkzaamheden op het terrein en met de bijsturing van de planning.

Voor de Septemberverklaring is een laatste voortgangsanalyse uitgevoerd. Volgens deze berekeningen bedraagt de impact voor 2014 91,5 miljoen euro en voor 2015 42 miljoen euro. Hierbij is uiteraard rekening gehouden met de stand van zaken. Hiervoor is de methodologie gevolgd die door het ESR wordt opgelegd.

Ik wil benadrukken dat we de volledige impact volgens de stand van zaken in de begroting hebben opgenomen. Dit lijkt me een logische werkwijze. We hebben er niet voor gekozen zaken naar de toekomst door te schuiven. Die zou de realisatie van scholenbouw enkel verder bemoeilijken.

Deze budgettair moeilijke operatie is uiteraard eenmalig. We nemen op dit vlak volledig onze verantwoordelijkheid. We willen op geen enkele wijze een vertraging van de scholenbouw veroorzaken. Leraars moeten in moeilijke situaties les geven en kinderen moeten in moeilijke situaties naar school gaan. We willen niet dat iets om budgettaire redenen in het gedrang zou komen.

Er is me tevens gevraagd of over de te betalen interesten nieuwe onderhandelingen zullen worden gevoerd. Ik wil even opmerken dat onderhandelingen niet met de fanfare voorop worden gevoerd. Ik zal hierover dan ook zeer kort zijn.

We onderhandelen momenteel met de DBFM Scholen van Morgen nv. De privépartners zijn vragende partij. Ze kunnen immers bepaalde contractuele verplichtingen niet nakomen. Ze komen hun verplichtingen wel na, maar het gaat soms iets trager dan voorzien. Er is geen discussie over de vraag of we de scholen zouden bouwen. De discussie betreft de vraag of de aannemer een school binnen het voorziene tijdsplan kan bouwen. Gezien de stand van zaken die ik net heb geschetst en de consolidatie van het project, is de overheid ook vragende partij om bepaalde onderdelen van het contract te heronderhandelen.

Het risico met een financiering die buiten de begroting valt, is volledig verdwenen. Ten gevolge van de ESR-neutraliteit is alles volledig in de begroting opgenomen. Dit betekent dat het spanningsveld met de privépartners andere dimensies dan voordien heeft.

We zoeken oplossingen waarin beide partijen zich kunnen vinden en die voor beide partijen een win-winsituatie inhouden. Aangezien de onderhandelingen momenteel volop lopen, kan ik over de inhoud niet veel kwijt. Ik zal uiteraard, samen met minister Crevits, niet nalaten het Vlaams Parlement uitgebreid over de resultaten te informeren zodra de onderhandelingen zijn afgerond. De

onderhandelingen zijn gestart. Wat het eindresultaat zal zijn, kan ik momenteel nog niet zeggen.

De laatste vraag betreft het effect van de huidige rentevoet op de beschikbaarheidsvergoedingen. De heronderhandeling van de contractvoorwaarden en de consolidatie van de uitgaven die met de DBFM Scholen van Morgen nv verband houden, kunnen een effect hebben op de hoogte van de beschikbaarheidsvergoedingen.

Aangezien het effect van de lopende onderhandelingen afhankelijk zal zijn, kan ik hierover momenteel nog geen nadere informatie verstrekken. We hebben onze onderhandelingsteams bij de start van de nieuwe legislatuur samengesteld. De onderhandelingen zijn ondertussen van start gegaan. Ik herhaal dat ik niet zal nalaten het Vlaams Parlement uitgebreid te informeren zodra de onderhandelingen tot een einde zijn gekomen.

Voorzitter, ik verontschuldig me voor het lange antwoord. Aan het begin van de legislatuur leek het me echter nuttig de context even te schetsen. Er zijn heel wat nieuwe volksvertegenwoordigers. We kunnen de presentatie uiteraard via het commissiesecretariaat ter beschikking stellen van de leden van het Vlaams Parlement.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik wil hier nog een paar woorden aan toevoegen. Het is een goede zaak dat u het dossier bij de aanvang van de legislatuur in zijn volle breedte hebt geschetst. Om u en alle Vlaamse volksvertegenwoordigers in staat te stellen dit belangrijke dossier in de juiste context te zien, wil ik hier nog een paar zinnetsjes aan toevoegen.

Het was oorspronkelijk de bedoeling van voormalig minister Vandenbroucke in het licht van dit dossier 211 scholen te bouwen. Het zullen er misschien 165 worden. Oorspronkelijk ging het om 800.000 vierkante meter vloeroppervlakte. Het wordt vermoedelijk 600.000 vierkante meter. De oorspronkelijke kostprijs bedroeg 1 miljard euro. Dat is uiteindelijk 1,5 miljard euro geworden. Minister Vandenbroucke heeft de leden van de commissie Onderwijs destijds verteld dat ze hem bij het begin van de legislatuur moesten helpen bij de eerstesteenlegging en op het einde van de legislatuur moesten helpen om de scholen te openen. We zijn ondertussen twee legislaturen verder. Ik vermeld dit om de volledige context van het dossier te schetsen.

De vermelde minister is hier uiteraard niet verantwoordelijk voor. De financiële crisis van 2008 en 2009 heeft daar een grote rol in gespeeld. Ik vermeld dit enkel om aan te tonen hoe belangrijk dit dossier is en hoe belangrijk het is dat we dit vanuit het Vlaams Parlement verder blijven opvolgen.

Minister, ik begrijp dat u momenteel enige discretie aan de dag legt. Ik heb daar alle begrip voor. Het is nuttig dat u even de consequenties voor de begrotingen voor 2014 en 2015 hebt geschetst en dat u hebt toegelicht hoe de cijfers ondertussen zijn geëvolueerd. We wensen dit uiteraard van nabij op te volgen.

Het is belangrijk dat de onderhandelingen met de financiers opnieuw zijn gestart. Ik begrijp dat u momenteel niet alles kunt meedelen. Ik zou me echter op de vertrouwelijkheidsclausule willen beroepen. We hebben die clausule met betrekking tot dit dossier ook in de loop van de vorige legislatuur toegepast. Dit houdt in dat u de geïnteresseerde Vlaamse volksvertegenwoordigers in vertrouwelijkheid zou kunnen meedelen welke artikelen net worden heronderhandeld. Dit punt kan in de toekomst opnieuw in de verslagen van de commissievergaderingen aan bod komen. Indien het moment ons niet opportuun zou lijken,

zullen we hierover vragen om uitleg stellen. De vertrouwelijkheidsclausule zou ons in staat stellen dit van nabij op te volgen.

Ik ben eveneens zeer geïnteresseerd in de correspondentie met Eurostat. Achteraf bekeken, vind ik het zeer jammer dat we hier nooit inzage in hebben gekregen. We hebben hierover talrijke vragen gesteld. We zijn steeds gerustgesteld, maar plots hebben we vernomen dat onze gerustheid en die van de minister enigszins onterecht was.

Minister, ik dank u. Ik apprecieer de uitleg die u hebt gegeven. Ik heb uw woorden een beetje aangevuld. Met uw hulp zullen we zeer alert blijven. We zullen u ook helpen om dit dossier de komende maanden op een zeer alerte wijze te blijven opvolgen.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Voorzitter, ik dank de minister voor haar uitgebreide toelichting. Als nieuweling vraag ik me af hoe de nieuwe cijfers voor de opname van de ESR-neutraliteit in de begrotingen voor 2014 en 2015 tot stand zijn gekomen. Wat vormt de basis hiervan?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, ik wil nog even opmerken dat een aantal scholen vertraging oplopen. Dit is deels te wijten aan de aannemers, maar deels ook aan andere problemen. Het kan dan gaan om een achterstand bij de toekenning van de bouwvergunningen, om eerste sonderingen waaruit blijkt dat de grond allesbehalve is wat hij moet zijn en om gewijzigde schoolconcepten. Ik zou de minister willen vragen hier tijdens de heronderhandelingen aandacht voor te hebben.

De meeste problemen bevinden zich bij de aannemers. De private partners hebben er echter alle belang bij niet te zwaar te moeten betalen indien de verdragen voor een aantal scholen aan andere zaken te wijten zijn. Dit gebeurt buiten hun wil om. Een aantal scholen hebben vanwege conceptwijzigingen een aantal wijzigingen aan de plannen doorgevoerd. Dat mag ons niet te zwaar worden aangerekend.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Er wordt niet over een bepaald artikel in het contract onderhandeld. We onderhandelen over de globaliteit van de contracten. Het is belangrijk na te gaan wat de nieuwe context is. De onderhandelingen passen in die context. Om die reden hebben we ons niet op een artikel gefocust.

Ik heb er geen probleem mee die correspondentie mee te delen. Voor mij is het belangrijk dat de Europese Commissie op basis van de nieuwe ESR-regels heeft beslist dat dit niet buiten de begroting kan worden gehouden. Als politici hebben wij verklaard dat dit dossier te belangrijk is voor de schoolinfrastructuur om het niet in de begroting op te nemen. De beslissing dit in de begroting op te nemen, heeft niets aan de contracten afgedaan. De Europese Commissie heeft beslist en wij hebben besloten dat dit te belangrijk is.

De cijfers in de begroting zijn eenvoudig tot stand gekomen. Het Departement Onderwijs en Vorming heeft ons informatie verstrekt over de planning van de scholenbouw. We kunnen dit vergelijken met de bouw van een huis waarvan de keuken drie weken later komt. In dat geval wordt de volledige lening ook wat later dan normaal opgenomen. We baseren ons gewoon op de droge cijfers en de planning.

Indien een aannemer met betrekking tot een bepaald project een maand vertraging heeft, mogen we niet vergeten dat een maand op een totaal van twaalf maanden een heel groot verschil maakt. Dit is zeker het geval indien het budget 1,5 miljard euro bedraagt. Om die reden ligt het bedrag in de begroting voor 2015 iets lager. Het geheel zal echter iets langer in de begrotingen blijven. De massa blijft hetzelfde.

Vanwege de gewijzigde situatie en de dalende rentevoet trachten we nu enkel opnieuw over de globale massa te onderhandelen. Dit doet op geen enkele wijze afbreuk aan de projecten op zich. Ik wil echt benadrukken dat de bouw van die scholen echt belangrijk is.

Ik vrees dat ik de vraag van de heer Daniëls ben vergeten.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, tijdens de heronderhandelingen wordt vaak naar de aannemers gekeken. Een aantal vertragingen zijn echter te wijten aan problemen met de scholen zelf. Het gaat dan om scholen die niet over de nodige vergunningen beschikken, om scholen met een gewijzigd concept en dergelijke. In eerste instantie zou dat ons zwaar worden aangerekend. De problemen liggen dan immers niet bij de DBFM Scholen van Morgen nv.

Mijn oproep houdt in dat u tijdens de heronderhandelingen duidelijk zou moeten stellen dat het hier, vergeleken met de achterstand die door de DBFM Scholen van Morgen zelf wordt opgebouwd, een minoriteit betreft.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Dat is de reden waarom ik op de bijkomende vraag van de heer De Meyer heb geantwoord dat we over de totaliteit onderhandelen.

Op deze manier kunnen we met al die aspecten rekening houden. Indien we de heronderhandelingen over een bepaald artikel zouden gaan, zouden we veel meer gebonden zijn aan veranderingen die contracten wijzigen of vertragingen opleveren, maar buiten de DBFM-structuur of de werking van de DBFM Scholen van Morgen nv vallen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik heb nog een korte aanvullende vraag. Het is voor mij enigszins nieuw dat over heel de context van het financieringscontract wordt onderhandeld. Ik dacht dat het vooral om de interesten ging. Het is interessant te vernemen dat de onderhandelingen wat ruimer zijn.

De vraag is natuurlijk welke tijdsperiode u voor ogen hebt om deze onderhandelingen tot een goed einde te brengen. Ik vraag u niet zich op een bepaalde datum of enkele weken vast te pinnen. Ik wil vermijden dat dit op de Griekse kalender terechtkomt.

Minister Annemie Turtelboom: Hoe sneller, hoe liever, wat ons betreft. Dit heeft immers een budgettaire impact. Alles wat een positief effect heeft, mag snel tot stand komen. De onderhandelingssteams zijn in september 2014, vlak na de installatie van de Vlaamse Regering en de start van het echte werkjaar samengesteld. Die teams werken hieraan. Er zijn al vergaderingen geweest.

Het is zeer moeilijk een einddatum te bepalen. Het is immers mogelijk met drie bijkomende weken nog wat meer uit de brand te slepen. Het is zeker niet de

bedoeling dit naar de Griekse kalender te verschuiven. We hebben er alle baat bij zo snel mogelijk duidelijkheid over het nieuw contract te krijgen. Voor ons is het belangrijkste dat die scholen worden gebouwd. We willen zeker geen onzekerheid in de sector teweegbrengen.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord en uw engagement. We zullen hier te gepasten tijde nog eens op terugkomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van mevrouw Katrien Partyka tot mevrouw Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de woonbonus – 107 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jan Hofkens

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Voorzitter, in het Vlaams regeerakkoord zijn enkele wijzigingen aangekondigd met betrekking tot het stelsel van de woonbonus voor contracten die vanaf 1 januari 2015 worden afgesloten. Voor de bestaande contracten wordt rechtszekerheid geboden. Dit betekent dat mensen die nog van de huidige regeling willen genieten, ervoor moeten zorgen dat de aktes nog dit jaar bij een notaris worden verleden. De datum van de hypotheekakte is in het bestaande en het nieuwe systeem immers bepalend voor het fiscaal stelsel.

Daar wringt nu net het schoentje. Op het terrein wordt vastgesteld dat de toeloop om nog voor 31 december 2014 een contract af te sluiten, voor problemen kan zorgen. De kandidaat-kopers die nog dit jaar een onroerend goed aankopen of al hebben aangekocht, zijn afhankelijk van externe factoren, zoals de werkdruk van de notaris of de vlotte afhandeling van het dossier.

Tegelijkertijd zorgt de verhoogde liquidatiebonus nog voor een andere beweging. De vereffening van vennootschappen leidt tot een toeloop bij de notarissen, wat de zaken kan vertragen.

Een alternatief zou eruit kunnen bestaan de datum van de goedkeuring door het kredietcomité als geldige datum te aanvaarden. De goedkeuring door een kredietcomité duurt een week of maximaal twee weken.

Bij de notaris gebeurt enkel een officialisering, namelijk het authentiek maken van de akte die al bestaat, zijnde de kredietovereenkomst. Bij een notaris duurt dat gemiddeld drie tot vier maanden, wat een probleem betekent voor mensen die nog een huis willen kopen in 2014. De budgettaire impact zal beperkt zijn, maar het zal misschien heel wat mensen slapeloze nachten besparen als ze niet afhankelijk zijn van het authentiek maken van de akte bij de notaris maar als de kredietovereenkomst als geldige datum wordt aanvaard.

Een tweede luik van mijn vraag gaat over het Wetboek van de Inkomstenbelasting. Artikel 145 en volgende gaan over de enige en eigen woning. De federale wetgeving heeft daar met de wet van 8 mei 2014 orde op zaken gesteld, met het oog op de regionalisering zodat gewesten de regelgeving vlot zouden kunnen overnemen. In het regeerakkoord staat dat er voor de inning van de registratierechten een eigen Vlaamse Codex Fiscaliteit zal worden geïnitieerd. Zullen de artikelen 145 en volgende met betrekking tot de woonbonus ingebracht worden in zo'n codex of zal er verder gebruik worden gemaakt van de bestaande fiscale regelgeving?

Een derde vraag vormt voor velen een belangrijk probleem. Door de lage intrestvoeten vragen veel mensen een herfinanciering van hun lening. Die beweging is bezig en zal waarschijnlijk ook volgend jaar blijven bestaan. In een krant vorige week stelde u dat de huidige regelgeving voor herfinanciering van kracht zal blijven. Zal de regeling onder artikel 526 van kracht blijven voor herfinancieringen bij zowel dezelfde bank als bij een nieuwe bank? Dat artikel is verwijderd in de wet van 8 mei 2014, maar er wordt wel nog melding van gemaakt in de memorie van toelichting.

Minister, het is belangrijk duidelijkheid te scheppen over de modaliteiten van de woonbonus.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ook al staat dit in het regeerakkoord, toch is dit een goede vraag. Er moet duidelijkheid komen, mensen moeten weten waar ze aan toe zijn. Je kunt geen onduidelijkheid laten bestaan over het huis van mensen. Ze moeten weten waar ze aan toe zijn vooraleer ze een van de belangrijkste aankopen van hun leven doen. Er mag geen verwarring zijn. Mevrouw Partyka heeft die aandacht niet zelf opgezocht, maar het is te betreuren dat er onduidelijkheid is.

We willen nadenken over overgangsmaatregelen, maar wel onder bepaalde voorwaarden. De eerste vraag is of ze echt nodig zijn. Het is al van juli bekend dat de maatregel eraan komt. Mevrouw Partyka heeft erop gewezen dat het normaal vier maanden duurt om een akte te verlijden. Zes maanden moet dan normaal gezien voldoende zijn. Notarissen zouden achter staan met hun werk, maar ik heb dat zelf nagevraagd en het probleem zou niet zo groot zijn. Het is een beetje ironisch maar momenteel wachten veel mensen met scheiden vanwege het verdeelrecht, waardoor er voor de notarissen voorlopig iets minder werk is. Misschien zal de Vlaamse Regering nog relaties redden. (*Gelach*)

Ik wil eerst nagaan wat de consequenties van de overgangsmaatregelen zijn, vooral op budgettair vlak. De maatregel in verband met de woonbonus is niet genomen omdat we dat plezant vinden, maar net onder andere om budgettaire redenen. Minister, wat zijn de budgettaire gevolgen van overgangsmaatregelen? We moeten erover waken om dergelijke ideeën de wereld in te sturen om dan achteraf te beseffen dat we ze niet kunnen waarmaken.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein (Open Vld): Minister, de maatregel was al veel langer aangekondigd. De vorige minister-president heeft zelfs op een bepaald moment moeten bijsturen en gezegd dat er voor 1 januari 2015 geen nieuwe maatregelen werden genomen. Oorspronkelijk was het de bedoeling om nog sneller te gaan.

Door de zesde staatshervorming komt deze bevoegdheid naar Vlaanderen. Het is belangrijk dat er in een samenleving rechtszekerheid bestaat. Er moeten duidelijke, klare afspraken zijn over wanneer wat ingaat, en liefst niet met terugwerkende kracht. Dit is hier niet het geval. De datum van 1 januari 2015 hangt al langer in de lucht, maar er moet worden nagedacht over bepaalde zaken. In elk geval moet er zo snel mogelijk klaarheid worden geschapen. Bij eventuele overgangsmaatregelen moet duidelijk zijn wie waarvoor in aanmerking komt, anders worden we weer overspoeld met massa's vragen.

Daarnaast zijn er de budgettaire consequenties, zoals de heer Diependaele al zei. In de begrotingsopmaak 2015 houden we rekening met de datum van 1 januari 2015 en elke afwijking daarop kan budgettaire gevolgen hebben. De vraag is

hoever we zullen gaan. Als het over maanden gaat, heeft dat uiteraard gevolgen voor het budget, en daarmee moet rekening worden gehouden.

Overgangsmaatregelen veroorzaken ook ongetwijfeld een moeilijkere administratieve afhandeling. De administratie baseert zich nu op de datum van de akte van hypotheek als ijkpunt om na te gaan wie in aanmerking komt voor een woonbonus. Als we daar nu van afwijken, wordt het administratief niet eenvoudiger.

Dit zijn enkele punten die betrekking hebben op de overheid, maar anderzijds vindt Open Vld ook dat een begunstigde van een woonbonus niet afhankelijk mag zijn van externe factoren waar hij geen vat op heeft. Zo is er de vraag wanneer de bank zijn akkoord zal geven. Mevrouw Partyka heeft er al op gewezen dat banken overstelpt worden met dossiers voor herfinanciering van leningen en dossiers van mensen die snel een kredietovereenkomst willen afsluiten met het oog op de datum van 1 januari 2015. Kunnen de banken die workload verwerken?

Notarissen die een akte moeten verlijden, zijn afhankelijk van de aflevering van de nodige administratieve stukken door andere overheden. Lokale overheden moeten binnen een bepaalde termijn stukken afleveren zodat de notaris zijn werk kan doen. Ik ben zelf in mijn stad verantwoordelijk voor ruimtelijke ordening en moet regelmatig aan notarissen gegevens bezorgen die noodzakelijk zijn voor het verlijden van een akte. Als er vertraging is bij de lokale besturen, dan is de notaris daar het slachtoffer van. Het kan niet dat iemand afhankelijk is van de snelheid van de aflevering van documenten door overheden om te bepalen of hij recht heeft op de oude of de nieuwe woonbonus.

Andere niet onbelangrijke zaak is dat de notaris dit allemaal moet afwerken voor 31 december 2014. Ik ga hier niet de 'notaris' verdedigen, maar ze moeten de workload ook kunnen verwerken. Ik wil geen situaties waarbij mensen vanwege hun positie, vriendschapsband of goede contacten de dagstelling voor 31 december kunnen verkrijgen en anderen niet. Ook daar moet het gelijkheidsbeginsel gelden. Iedereen moet dezelfde kansen krijgen.

Ik heb begrip voor de overheid die moet zorgen voor rechtszekerheid, moet waken over budgettaire consequenties en onnodige administratieve complexiteit. Anderzijds vraag ik aandacht voor diegenen waarvan de akte niet kan worden verleden voor 31 december 2014 door externe factoren. We moeten zoeken naar een evenwicht zonder de belangen van de overheid en de burger te schaden.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Minister, het zal u niet verbazen dat we geen al te grote fan zijn van het nieuwe systeem van de woonbonus. U maakt het niet alleen moeilijker voor jonge gezinnen om een eigen woning te verwerven, maar voor alleenstaanden en eenoudergezinnen bij wie het water al tot de lippen staat – gezien de facturen die zullen worden doorgerekend voor onderwijs en kinderopvang –, wordt het helemaal onmogelijk om een eigen woning te verwerven. Mijn fractie vindt het bijzonder spijtig dat u de discriminatie van alleenstaanden niet hebt weggewerkt. We zijn absoluut niet overtuigd van het nieuwe systeem. Nu blijkt ook dat het weinig doordacht is gebeurd. De notarissen en banken worden overspoeld door werk, maar de echte slachtoffers dreigen de kopers van een woning te worden.

Blijkbaar ziet de meerderheid dat nu ook in. Ik lees vanmorgen in de krant dat experts van meerderheidspartijen een eerlijke overgang willen. Ze zeggen dus eigenlijk dat het systeem niet zo eerlijk is als werd vooropgesteld. Ik citeer: "CD&V vindt het voldoende als kopers vóór januari een kredietovereenkomst met

een bank kunnen voorleggen. Open Vld kan zich eerder vinden in het tekenen van een compromis." Ik hoor de heer Tommelein daar nu wat op terugkomen. Hij brengt een genuanceerder verhaal zoals we dat meestal bij andere partijen kennen. De krant stelt verder: "Met andere woorden, onverwachte vertragingen opgelopen bij de notaris mogen geen roet in het eten gooien, wat dus neerkomt op het feit dat kopers drie maanden extra krijgen. En ook de N-VA" – maar dat heb ik nu ook niet begrepen van de heer Diependaele – "laat een opening door te zeggen dat fiscale maatregelen in het verleden niet altijd meteen ingevoerd werden." Minister, één regeling die zou worden ingevoerd op 1 januari 2015, maar drie meningen van drie meerderheidspartijen over hoe het moet worden aangepakt, en dat blijkt niet de manier te zijn die was vooropgesteld.

Bij de jonge starter die vandaag de krant heeft gelezen en al ongerust was, hebt u ongelooflijk veel meer onduidelijkheid gezaaid. Zowel de heren Diependaele als Tommelein zeggen dat er klaarheid moet komen, maar de onduidelijkheid, chaos en paniek hebt u zelf gecreëerd. Ik hoop dat er wordt bijgestuurd en dat de koper niet afhankelijk mag zijn van vertragingen bij banken of notarissen. Weet dat u als regering heel wat ongerustheid en onduidelijkheid hebt gezaaid, en dat begint zowat een gewoonte te worden. Elke dag duikt er in de krant wel een bericht op dat paniek en onduidelijkheid meebrengt. Ik hoor dat nu nog eens bevestigd worden door de diverse sprekers van de meerderheidspartijen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, dames en heren, onder het bewind van een van mijn voorgangers werden de registratie- en successierechten grondig hervormd. Deze maatregelen zijn altijd zeer zinvol en efficiënt gebleken. Het was de periode van de zogenaamde slimme lastenverlagingen. Maatregelen zoals de meeneembaarheid van de registratierechten hebben ertoe geleid dat we Europees aan de top staan op het vlak van eigendomsgraad: een toename op enkele jaren tijd van 65 tot 75 procent, dixit Philippe Janssens van het gerenommeerde studiebureau Stadim. En 80 procent van onze gepensioneerden hoeft zich geen zorgen te maken: ze zijn vrij en onbelast eigenaar van hun woning en de vererving van de gezinswoning kan met vrijstelling van successierechten in het voordeel van de langstlevende.

Met deze Vlaamse Regering willen we de eigendomsverwerving blijven stimuleren. Ik wil de fiscaliteit daartoe als sturend instrument blijven inzetten. Om de woonbonus in de toekomst te vrijwaren, moeten we nu eenmaal een beperkte bijsturing doorvoeren. Uw vraag gaat over de overgang van het bestaande naar het nieuwe systeem. Om aan te sluiten bij de huidige administratieve praktijk en de uitvoerbaarheid van de maatregel te respecteren, wordt de nieuwe regeling opgehangen aan de datum van de authentieke leningsakte. Deze datum werd in het verleden ook toegepast bij wijzigingen tussen fiscale regimes, bijvoorbeeld van bouwsparen naar woonbonus. Dit is ook logisch, aangezien de belastingvermindering verbonden is aan een hypothecaire lening die per definitie authentiek moet verlopen. Daarnaast is het nog steeds de FOD Financiën die de dienst van de personenbelasting zal verzorgen. Door nauw aan te sluiten bij de huidige praktijk, wordt vooral de uitvoerbaarheid van de maatregel nagestreefd en gevrijwaard.

De maatregel werd al gecommuniceerd naar aanleiding van de totstandkoming van het Vlaams regeerakkoord. De argumentatie dat de maatregel van de ene op de andere dag zou ingaan, moet ik tegenspreken. Op woensdag 23 juli is het Vlaams regeerakkoord voorgesteld en daarbij is duidelijk gesteld dat het nieuwe systeem ingaat vanaf 1 januari 2015. Dat is nadien ook door de minister-president en andere excellenties herhaaldelijk in interviews gesteld. Dat dit ook zo wordt geïnterpreteerd door potentiële kopers blijkt uit uw cijfers. Volgens de

notarissen werden de afgelopen maand 13 procent meer vastgoedaktes verleden en woningverkoop geregistreerd dan in dezelfde periode vorig jaar. Dat is volgens de sector een recordstijging die twee oorzaken heeft: enerzijds een lage rente en anderzijds de omvorming van de woonbonus.

Om rechtszekerheid te garanderen, wil ik snel met de nodige regelgeving komen. Deze is opgenomen in het programmadecreet dat de Vlaamse Regering vorige vrijdag nog heeft besproken en goedgekeurd. Het invoeren van een overgangsregeling dreigt, naar mijn mening, de zaken ook weer complexer te maken. Bovendien moeten we rekening houden met de budgettaire impact van een dergelijke overgangsmaatregel. Die is 63 miljoen in 2016 omdat er een vertraagd effect is. Een verlaging, een overgangsmaatregel en extra overgangsmaatregelen bovenop de vijf tot zes maanden die zijn gekend vanaf de communicatie van de maatregel, betekenen een budgettaire impact van een vierde van 63 miljoen of ongeveer 16 of 17 miljoen euro. Dat moet dan ergens anders worden gezocht.

Ik verwijs naar wat Philippe Janssens van Stadim onlangs nog in de studio's van Terzake stelde: "De laatste tijd is de vastgoedmarkt wat gestagneerd, een beetje meer activiteit tegen het einde van het jaar kan dus geen kwaad." Hij gelooft trouwens ook niet dat de beperkte hervorming van de woonbonus die we nu invoeren, de markt zal doen stilvallen. Er zijn andere factoren die daarbij een rol spelen. Kandidaat-kopers die er nu niet in zouden slagen om hun lening rond te krijgen voor het einde van het jaar, worden door de betrokkene gerustgesteld: de prijzen zullen niet gaan stijgen, integendeel, de markt neigt naar stagnatie waardoor de periode van zware prijsstijgingen nu al een tijdje achter ons ligt.

Zal de woonbonus worden ondergebracht in de Vlaamse Codex Fiscaliteit (VCF)? De Vlaamse Codex Fiscaliteit omvat de regelgeving die van toepassing is op de belastingen die Vlaanderen momenteel zelf int, zoals de onroerende voorheffing en de verkeersbelastingen. Weldra zullen we hier ook de uitbreiding van de codex bespreken met de bepalingen rond de geregionaliseerde registratie- en successierechten. Zoals u weet, zal de Vlaamse Belastingdienst de dienst van de registratie- en successierechten overnemen van de federale administratie vanaf 1 januari 2015. Dat biedt de gelegenheid om onze codex uit te breiden.

Dankzij het Vlinderakkoord zijn de bevoegdheden van Vlaanderen in de personenbelasting aanzienlijk toegenomen, maar de inning van de personenbelasting blijft nog een federale taak. De gewestelijke bepalingen inzake de personenbelasting gaan we daarom nu niet opnemen in de Vlaamse codex. Het is nog te fragmentarisch en dat zou een versnippering van de regelgeving tot gevolg hebben. Wat we wel zouden kunnen overwegen, is, om naarmate er nog meer Vlaamse fiscale maatregelen met de personenbelasting worden doorgevoerd, deze te bundelen en op te nemen in een apart boek van de codex. Momenteel is dat nog niet aangewezen, maar we houden die mogelijkheid open.

Wat de VCF betreft, stelt het regeerakkoord: "We maken werk van transparante vereenvoudigde fiscale wetgeving. Voor een goed overzicht integreren we alle fiscale regelgeving in de Vlaamse Codex Fiscaliteit." Die passage lijkt dus niet meteen uit te sluiten dat ook maatregelen inzake de personenbelasting op termijn in de Vlaamse codex zouden moeten komen. Die integratie is evenwel niet of nauwelijks mogelijk in de huidige opbouw van de Vlaamse codex. Die is immers opgedeeld in duidelijke materiële en formele componenten. Bovendien gaat het momenteel enkel om belastingen die worden geïnd door de Vlaamse Belastingdienst.

Welke regeling is van toepassing bij zogenaamde herfinancieringen? Ik kan inderdaad bevestigen dat loutere herfinancieringen in beginsel hetzelfde fiscale regime volgen als het oorspronkelijke geherfinancierde krediet. Wel is het zo dat

dit enkel geldt voor een loutere herfinanciering, met andere woorden als er geen bijkomend bedrag wordt geleend. Een concreet voorbeeld hiervan is de uitkoop van de partner naar aanleiding van een echtscheiding, waarbij de uitkopende echtgenoot zich voor het deel van het geleende kapitaal dat de voor 1 januari 2015 gesloten lening herfinanciert, op het oude systeem kan beroepen. Voor het deel van het kapitaal dat vanaf 1 januari 2015 bijkomend wordt geleend voor het verwerven van het eigendomsaandeel van de ex-partner, zal de lening geacht worden te zijn aangegaan vanaf 1 januari 2015. Met deze regeling wordt aangesloten bij de bestaande administratieve praktijk binnen de FOD Financiën, die nog instaat voor de inning.

Voor de verdeling van het goed naar aanleiding van een echtscheiding zal vanaf 1 januari 2015 slechts 1 procent registratierecht betaald moeten worden. Vorige vrijdag heb ik de Vlaamse Regering de teksten voorgelegd om de miserietaks van 2,5 procent op te heffen en vanaf 1 januari zal die van de baan zijn.

Voor alle duidelijkheid: we houden de datum vanaf 1 januari aan omdat we deze maatregel al hebben aangekondigd in de tweede helft van juli. De periode van drie of vier maanden om de notariële akte te kunnen verlijden, zit binnen die periode van meer dan vijf maanden. Overgangsmaatregelen zouden een budgettaire impact hebben en dat moet dan worden gecompenseerd op andere domeinen.

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb in geen geval gezegd dat er geen duidelijke communicatie was naar aanleiding van het regeerakkoord. Het is een goede zaak dat het nu duidelijk is dat wie nog een woning wil kopen vóór 1 januari een hypothecaire akte bij een notaris moet laten verlijden.

Wat de Vlaamse Codex Fiscaliteit betreft, hoor ik enige voorzichtigheid. Ik ga daarmee akkoord. Ook met betrekking tot andere wetten die nog zullen overkomen, bijvoorbeeld met betrekking tot wonen, de pachtuur en de handelsuur, stelt zich dezelfde vraag. We doen er goed aan hier voorzichtig mee om te springen. We moeten een fragmentarisering van de regelgeving vermijden. Hoewel dit binnen verschillende beleidsdomeinen valt, moet alles coherent blijven.

Minister, wat de herfinanciering binnen hetzelfde fiscaal regime betreft, is uw antwoord duidelijk. U hebt bevestigd wat u al eerder had verklaard. Het kan enkel gaan om een herfinanciering en niet om bijkomende bedragen.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Minister, het is eigenlijk nog erger dan ik dacht. Ik dacht dat de meerderheid tot een zeker inzicht was gekomen en dat u hier een overgangsmaatregel zou aankondigen. Iedereen heeft voor duidelijke taal gepleit. De heer Tommelein heeft erop gewezen dat we geen berichten de wereld moeten insturen die onduidelijkheid veroorzaken.

Die berichten zijn natuurlijk al eerder de wereld ingestuurd. Deze ochtend heeft de potentiële koper in de krant gelezen dat er een eerlijke overgang zal komen, dat CD&V vindt dat de datum van de kredietovereenkomst kan tellen en dat Open Vld, uw eigen partij, zich kan vinden in de datum waarop het compromis is getekend. Onverwachte vertragingen bij de notaris mogen, met andere woorden, geen roet in het eten gooien. Dit betekent eigenlijk dat de kopers drie maanden langer tijd krijgen. Het is natuurlijk mogelijk dat de journalist iets heeft geschreven wat niet klopt, maar daar ga ik niet van uit.

Als ik dit als koper in de krant lees, denk ik natuurlijk dat ik drie maanden langer krijg. Alle drie de meerderheidspartijen worden in dit artikel vermeld. Ik ga ervan uit dat als alle drie de meerderheidspartijen zich hierin kunnen vinden er zeker een overgangsmaatregel zal volgen.

Minister, uw gebaren zijn onterecht. Ik heb hierover niet gecommuniceerd. Dit stond deze ochtend op de voorpagina van een krant. U hebt hierover ook niet gecommuniceerd, maar uw partij blijkt wel. De N-VA heeft verklaard haar standpunt later, in de loop van de dag, bekend te zullen maken. In het verleden is dat ook niet altijd gebeurd. Ik wijs er enkel op dat drie partijen in de krant hebben aangekondigd dat de potentiële koper meer tijd zal hebben.

Minister, de koper die dit heeft gelezen en die deze commissievergadering niet volgt, wat voor de meeste kopers geldt, denkt allicht dat hij meer tijd heeft. U hebt niet enkel ongerustheid veroorzaakt. U veroorzaakt nu ook de grootste chaos en onduidelijkheid. U hebt dat niet persoonlijk veroorzaakt. Uw partij, uw regering en de andere regeringspartijen worden in het artikel echter geciteerd. Indien u nu beweert dat u hierover niet hebt gecommuniceerd, verstopt u zich eigenlijk. Dit betekent dat de Vlaamse Regering naast ongerustheid enkel chaos en onduidelijkheid creëert.

Indien u een overgangsmaatregel zou invoeren, zou er natuurlijk geen budgettaire impact voor 2015 zijn. Ik blijf het erg vinden dat dergelijke berichten, de onduidelijke berichten waarvan de heer Tommelein vindt dat ze de wereld niet mogen worden ingestuurd, deze ochtend op de voorpagina van de krant stonden en dat iedereen hier blijkbaar doet alsof zijn neus bloedt.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein (Open Vld): Mevrouw Hostekint, u weet dat ik me meer dan een jaar geleden in uw rol bevond. *(Opmerkingen. Gelach)*

Ik herinner me heel goed dat ik de Vlaamse Regering, waar uw partij deel van uitmaakt, kleur heb moeten doen bekennen. De Vlaamse Regering heeft toen verklaard dat de nieuwe regeling niet vanaf 2014, maar vanaf 1 januari 2015 zou worden ingevoerd. Iedereen kan dat nakijken. We hebben de minister-president moeten dwingen een verklaring af te leggen waarin hij heeft bevestigd dat hij tot 1 januari 2015 zou wachten. De waarheid heeft haar rechten.

Wie vandaag in Google de woorden 'woonbonus' en 'vermindering' intikt, komt onmiddellijk uit bij een artikel van 14 november 2013 op de website www.bouwenwonen.net. In dat artikel staat dat voor 1 januari 2015 niets aan de woonbonus zal veranderen.

Mevrouw Hostekint, er was, met andere woorden, reeds duidelijkheid. De mensen wisten dat er veranderingen zouden komen. Uw partij wilde de woonbonus hervormen tot iets wat nog meer overheidsmiddelen zou vergen. Het is nu al duidelijk dat die middelen er niet zijn. Dit past binnen een globaal verhaal. U wilde nog meer geld aan de woonbonus uitgeven en geen enkele budgettaire maatregel nemen. U wilde blijven uitdelen en doen alsof er niets aan de hand was. Dat is met betrekking tot veel andere zaken ook gebeurd.

U kunt natuurlijk stellen dat de minister iets heeft aangekondigd. Ik wil de verdediging van de minister op mij nemen. Dat een Vlaams volksvertegenwoordiger in de commissie een vraag om uitleg stelt om meer duidelijkheid te krijgen, betekent niet dat er sprake is van een aankondigingspolitiek van de minister.

Mevrouw Partyka heeft een terechte vraag om uitleg gesteld. Mevrouw Partyka vindt dat er onduidelijkheid is en vraagt zich of een overgangsmaatregel al dan niet kan worden overwogen. Ze heeft een aantal elementen en argumenten opgesomd. Anderen hebben argumenten opgesomd waarom het beter zou zijn dit niet te doen.

Mevrouw Hostekint, volgens u is er onduidelijkheid en rechtsonzekerheid. U probeert echter zelf rechtsonzekerheid te creëren. U kunt niet aanvaarden dat iemand de minister in de commissie een vraag om uitleg stelt. U concludeert dat er wegens die vraag om uitleg rechtsonzekerheid ontstaat.

De vraag om uitleg is gesteld. Het antwoord is duidelijk. Ik heb de minister op een paar mogelijke problemen gewezen. Ik zou de banken willen oproepen om individuele burgers niet slachtoffer te laten worden en om die dossiers bij voorrang te behandelen. Ik heb daar niets over te zeggen. De banken zijn gelukkig geen staatsinstellingen meer. (*Rumoer*)

Ik zou de lokale overheden ook willen vragen ervoor te zorgen dat die dossiers niet blijven hangen. Er zijn gemeenten waar die informatie op twee dagen tijd wordt geleverd. Er zijn ook gemeenten waar het meer dan dertig dagen duurt voor de informatie aan de notarissen wordt bezorgd. Mijn oproep is gericht tot alle andere schepenen van Ruimtelijke Ordening.

Mijnheer Crombez, in onze stad verloopt dat vlot. U weet dat, want u bent daar mee aan het bewind. Daar doet de schepenen van Ruimtelijke Ordening zijn werk. Dit is echter niet onbelangrijk. We kunnen ermee lachen, maar eigenlijk is het onaanvaardbaar dat individuele burgers het slachtoffer worden van getreuzel van de administratie.

Daar hebben we vat op. We kunnen stellen dat de administraties dit met de nodige snelheid moeten doen. Over de banken hebben we niets te zeggen. We kunnen de banken enkel oproepen om ervoor te zorgen dat individuele burgers niet het slachtoffer zouden worden van een maatregel die ondertussen al meer dan anderhalf jaar genoegzaam bekend is. Ook uw partij heeft in het verleden al een hervorming van de woonbonus aangekondigd.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele (N-VA): Het is duidelijk dat er een nieuwe geluidsinstallatie in deze zaal staat. (*Gelach*)

Ik zal mijn burgemeester achteraan in de zaal ook eens vragen of onze schepenen zijn werk goed doet. De meningen lopen blijkbaar nogal uiteen. (*Gelach*)

Minister, het is een goede zaak dat u nog eens hebt beklemtoond dat we in Vlaanderen kampioenen zijn op het vlak van de eigendomsverwerving. Het heeft niet onmiddellijk betrekking op deze vraag om uitleg, maar dit blijft wel het beste pensioen. Dit levert nog steeds de beste zekerheid om een goed bestaan te leiden. Op dit vlak doen we het nog steeds zeer goed, en de studies hebben duidelijk aangetoond dat de hervorming van de woonbonus hier geen afbreuk aan zal doen.

Voor het overige sluit ik me aan bij de heer Tommelein. Dit is al van minstens midden juni 2014 gekend. Iedereen die het toen niet wist, bevond zich op een andere planeet. Uw antwoord heeft de rechtszekerheid nog eens bevestigd. Dit is uiteraard een goede zaak.

Mijn volgende opmerking is meer algemeen van aard. Indien een overheid een beslissing neemt, moet die beslissing steeds op een bepaalde datum in werking

treden. Dat is nu eenmaal zo. Dit kan ook in het strafrecht. Als de overheid de regels wijzigt, kan iemand die vandaag een auto steelt een andere straf krijgen dan iemand die morgen een auto steelt. Hij moet natuurlijk eerst worden gepakt, maar dat is een andere discussie. In elk geval moet steeds een datum worden vastgelegd.

Ik kan enkel hopen dat mensen geen overhaaste beslissingen nemen op basis van het idee dat de woonbonus zal verdwijnen. Dit risico bestaat natuurlijk ook. Mensen kunnen nu snel beslissingen nemen waar ze niet volledig achter staan. De aankoop van een huis is natuurlijk zeer belangrijk. Dat is een van de belangrijkste beslissingen in het leven.

Mevrouw Hostekint, u tracht er ons ook bij te betrekken. U hebt uit het artikel geciteerd dat wij pas vandaag ons standpunt bekend zouden maken. Ik vind dat niet helemaal eerlijk. Ik geef in alle eerlijkheid toe dat ik wat vandaag in de krant is verschenen, ook wat betreur. Dit heeft verwarring gezaaid. Ik heb verklaard dat we er pas vandaag, samen met het antwoord van de minister, uitspraken over zouden doen. Dat dit in het verleden al is gebeurd, lijkt me evident.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel (CD&V): Ik zal het kort houden. De minister heeft een duidelijk antwoord gegeven, dat mijn fractie ondersteunt. Volgens mij klopt wat zij heeft verklaard. We kennen die datum al enkele maanden.

Dit gebeurt trouwens ook bij elke verstrenging van de energievereisten voor nieuwbouw. De lokale diensten voor ruimtelijke ordening weten wanneer er een piek komt. Het is niet de eerste keer dat er een piek aankomt. Dat geldt voor elke verstrenging van de energievereisten voor nieuwbouw. Ook dan worden die ambtenaren met een piek geconfronteerd.

Het is eigenlijk de eerste keer dat we een discussie voeren over de woonbonus. De oppositie heeft dit thema de voorbije weken, onder meer tijdens het debat over de Septemberverklaring, niet aangeroerd. Ik dacht dat sp.a consequent wilde zijn. In hun eigen programma stonden trouwens nog zwaardere ingrepen in de woonbonus. Ik dacht dat ze hierover zedig wilden zwijgen en dat hierover in consensus kon worden gestemd. We mogen immers niet vergeten dat de woonbonus ook een zeker mattheuseffect heeft, dat door deze maatregel kleiner zal worden.

Het is duidelijk. De datum blijft 1 januari 2015. De omkadering is heel duidelijk. Volgens mij kan deze discussie dan ook worden gesloten.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Ik krijg hier het verwijt dat we in het verleden over die woonbonus zedig hebben gezwegen. We hebben gezwegen omdat dit punt in de Septemberverklaring eenvoudigweg niet aan bod is gekomen. *(Rumoer)*

In de Septemberverklaring is hierover met geen woord gerept. Dat is echter het punt niet. Ik wil hier perfect uit de doeken doen wat de plannen van mijn partij zijn in verband met de woonbonus en hoe wij de woonbonus rechtvaardiger zouden willen maken. Ook dat is echter het punt niet. *(Opmerkingen)*

Ik betwist helemaal niet dat een Vlaams volksvertegenwoordiger hier vandaag een vraag om uitleg mag stellen, zoals de heer Tommelein beweert. Ik betwist zelfs niet dat maanden geleden al een verandering van de woonbonus is aangekondigd. Ik wil er enkel op wijzen dat de meerderheid vandaag de grootste

onduidelijkheid en paniek heeft gezaaid. Dat is mijn communicatie niet. De kop van het krantenartikel luidt: "Drie maanden extra voor de woonbonus." *(Opmerkingen)*

Mijnheer Tommelein, in dat artikel staan uitspraken van uw eigen fractie. U bent toch lid van Open Vld.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint, u hebt dat al voorgelezen.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Voorzitter, ik zal het kort houden. Ik zal dit niet opnieuw voorlezen. Ik leg niemand woorden in de mond. Alles wat ik heb gezegd, bestaat uit letterlijke citaten uit de krant van vandaag. Ik ben daar niet verantwoordelijk voor. Ik heb de citaten enkel voorgelezen. Ik heb enkel de onduidelijkheid en de chaos willen aankaarten die de meerderheid vandaag heeft gezaaid.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik wil duidelijk stellen dat het compleet op flessen getrokken is nu te beweren dat dit ten tijde van de Septemberverklaring niet bekend was. *(Opmerkingen)*

Mevrouw Hostekint, het Vlaams regeerakkoord is al van in het begin heel duidelijk. De datum is 1 januari 2015. Het is misschien atypisch voor u of voor uw partij, maar als wij iets aankondigen, doen we dat ook. De ministerraad heeft het ontwerp van decreet al goedgekeurd. Het is naar de Raad van State gestuurd. Het is nog steeds onze vaste wil vanaf 1 januari 2015 naar een hervormd systeem voor de woonbonus te gaan.

De bekommernis van sp.a om de mensen die een eigendom willen verwerven, ontroert me. U hebt tijdens de verkiezingscampagne zelf een aantal voorstellen gedaan die in de lijn liggen van de hervorming die wij nu doorvoeren. Nu schreeuwt u moord en brand omdat wij onduidelijkheid zouden creëren. We zijn echter zeer duidelijk geweest. We hebben van in het begin verklaard dat de hervorming op 1 januari 2015 zou ingaan. We hebben de mensen die op het punt stonden een woning te kopen, vijf en een halve maand de kans gegeven om alles met de bank en met de notaris te regelen. We blijven standvastig dezelfde lijn aanhouden.

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Het is belangrijk dat er nu duidelijkheid is. De mensen die een woning hebben gekocht of nog zullen kopen, weten waar ze aan toe zijn. Ze moeten duidelijk voor 1 januari 2015 over een akte beschikken. Ook met betrekking tot de herfinanciering heeft de minister een duidelijk antwoord gegeven. Dat lijkt me met betrekking tot deze discussie het belangrijkste. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.